

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖНАРОДНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«МИКОЛАЇВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

**ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПОРЯДОК КОРИСТУВАННЯ
БІБЛІОТЕЧНИМИ ТА ЕЛЕКТРОННИМИ
ІНФОРМАЦІЙНИМИ РЕСУРСАМИ**

(редакція 1-2025, протокол Вченої ради ВНЗ МТУ «Миколаївська політехніка» № 01/26 від 27 грудня 2025 р. затверджених наказом ректора від 27 грудня 2025 року № 164)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ВНЗ «Міжнародний
технологічний університет «Миколаївська
політехніка»

Протокол № 02/25 від «28» лютого 2025 р.

Голова Вченої ради ВНЗ «Міжнародний
технологічний університет «Миколаївська
політехніка»

 Є. С. Полякова

«02» лютого 2025 р.

Набуває чинності згідно з наказом ректора
від «28» лютого 2025 р. № 08/01

Миколаїв, 2025 р.

ЗМІСТ

1. Загальні положення.
2. Основні принципи користування бібліотечними та електронними інформаційними ресурсами.
3. Порядок надання доступу до бібліотечних та електронних інформаційних ресурсів.
4. Права, обов'язки та відповідальність користувачів.
5. Організація користування ресурсами в цифровому освітньому середовищі.
6. Особливості користування ресурсами в умовах воєнного стану.
7. Прикінцеві положення.

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Це Положення визначає порядок користування бібліотечними та електронними інформаційними ресурсами Вищого навчального закладу **«Міжнародний технологічний університет «Миколаївська політехніка»**, встановлює права, обов'язки та відповідальність користувачів, регламентує порядок надання доступу до бібліотечного фонду, електронної бібліотеки, інституційного репозитарію, цифрових освітніх ресурсів та інших інформаційних сервісів Університету.

Положення поширюється на педагогічних, науково-педагогічних працівників, здобувачів освіти, працівників структурних підрозділів, слухачів курсів підвищення кваліфікації, учасників міжнародних освітніх програм, випускників (у випадках, визначених локальними нормативними актами) та інших осіб, які користуються інформаційними ресурсами Університету.

1.2. Бібліотечні та електронні інформаційні ресурси є складовою цифрового освітнього середовища Університету та забезпечують інформаційну підтримку освітньої, навчально-методичної, наукової, інноваційної, міжнародної та організаційної діяльності.

Доступ до ресурсів організовується відповідно до принципів відкритості, академічної доброчесності, рівності можливостей, інформаційної безпеки, законності використання інформації та дотримання авторського права.

1.3. У своїй діяльності щодо організації користування бібліотечними та електронними інформаційними ресурсами Університет керується Конституцією України, законами України **«Про освіту»**, **«Про вищу освіту»**, **«Про фахову передвищу освіту»**, **«Про бібліотеки і бібліотечну справу»**, **«Про інформацію»**, **«Про авторське право і суміжні права»**, **«Про захист персональних даних»**, іншими нормативно-правовими актами України, Статутом Університету, рішеннями Вченої ради, наказами ректора (в.о. ректора), цим Положенням та іншими локальними нормативними актами.

1.4. До бібліотечних та електронних інформаційних ресурсів Університету належать:

- друкований бібліотечний фонд;
- електронна бібліотека;
- інституційний репозитарій;
- електронний каталог;
- електронні навчальні курси в системі **Moodle (МУДЛ)**;
- електронні підручники, навчальні посібники та методичні матеріали;
- цифрові колекції;
- електронні наукові видання;
- відкриті освітні ресурси;
- міжнародні інформаційні та наукометричні бази даних (за наявності доступу);
- інші інформаційні ресурси, що використовуються в освітньому процесі.

1.5. Основними принципами користування бібліотечними та електронними інформаційними ресурсами є:

- вільний і рівний доступ користувачів відповідно до встановлених прав;

- законність використання інформації;
- академічна доброчесність;
- дотримання авторського права та прав інтелектуальної власності;
- достовірність інформаційних ресурсів;
- інформаційна безпека;
- цифрова доступність;
- безперервність інформаційного забезпечення освітнього процесу;
- відповідальне використання електронних ресурсів.

1.6. Користування бібліотечними та електронними інформаційними ресурсами здійснюється із застосуванням **асинхронно-синхронної моделі взаємодії**.

Асинхронний режим забезпечує цілодобовий доступ до електронної бібліотеки, інституційного репозитарію, електронного каталогу, цифрових колекцій, електронних навчальних матеріалів, навчально-методичних комплексів та інших ресурсів незалежно від часу і місця перебування користувача.

Синхронний режим застосовується під час проведення бібліографічних консультацій, інформаційних вебінарів, онлайн-консультацій, навчальних занять з інформаційної грамотності, презентацій нових інформаційних ресурсів, індивідуальної підтримки користувачів та інших заходів, що потребують взаємодії у режимі реального часу.

1.7. Для забезпечення доступу до бібліотечних та електронних інформаційних ресурсів використовуються система управління навчанням **Moodle (МУДЛ)**, офіційний вебсайт Університету, електронна бібліотека, інституційний репозитарій, електронний каталог, корпоративна електронна пошта, система електронного документообігу, хмарні сервіси, платформи відеоконференцв'язку та інші сучасні інформаційно-комунікаційні технології. Застосування цифрових сервісів забезпечує оперативний доступ до інформації, інтеграцію бібліотечних ресурсів із навчальними курсами, підтримку дистанційного навчання та ефективну взаємодію користувачів із бібліотекою.

1.8. В умовах дії **правового режиму воєнного стану**, надзвичайної ситуації або інших обставин, що можуть обмежувати доступ до матеріально-технічної бази Університету, користування бібліотечними та електронними інформаційними ресурсами організовується переважно дистанційно.

Доступ до електронної бібліотеки, інституційного репозитарію, електронного каталогу, навчальних матеріалів, цифрових колекцій та інших інформаційних ресурсів забезпечується незалежно від місця перебування користувачів із використанням офіційних цифрових сервісів Університету.

1.9. Реалізація цього Положення забезпечує рівний доступ усіх учасників освітнього процесу до сучасних бібліотечних та електронних інформаційних ресурсів, сприяє розвитку інформаційної культури, академічної доброчесності, відкритої науки та цифрової трансформації Університету. Використання **асинхронно-синхронної моделі взаємодії**, системи **Moodle (МУДЛ)**, електронної бібліотеки, інституційного репозитарію та інших цифрових інформаційних сервісів створює умови для безперервного інформаційного забезпечення освітньої, наукової й інноваційної діяльності навіть в умовах воєнного стану.

РОЗДІЛ 2. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ КОРИСТУВАННЯ БІБЛІОТЕЧНИМИ ТА ЕЛЕКТРОННИМИ ІНФОРМАЦІЙНИМИ РЕСУРСАМИ

2.1. Користування бібліотечними та електронними інформаційними ресурсами Вищого навчального закладу **«Міжнародний технологічний університет «Миколаївська політехніка»** здійснюється з метою забезпечення якісної реалізації освітнього процесу, підтримки наукової, навчально-методичної, інноваційної та міжнародної діяльності, розвитку інформаційної культури учасників освітнього процесу та створення рівних можливостей для доступу до інформації.

Організація доступу до ресурсів базується на принципах відкритості, законності, академічної доброчесності, цифрової доступності, інформаційної безпеки та відповідального використання інформації.

2.2. Основними принципами користування бібліотечними та електронними інформаційними ресурсами є:

- рівність прав усіх користувачів щодо доступу до інформаційних ресурсів відповідно до встановлених повноважень;
- вільний доступ до відкритих освітніх, наукових та методичних матеріалів;
- дотримання законодавства України у сфері інформації, авторського права та захисту персональних даних;
- забезпечення академічної доброчесності під час використання інформаційних ресурсів;
- достовірність, актуальність та систематичне оновлення інформаційних матеріалів;
- інтеграція бібліотечних ресурсів у цифрове освітнє середовище Університету;
- безпечне використання електронних інформаційних технологій;
- безперервність інформаційного забезпечення освітнього процесу.

2.3. Бібліотечні та електронні інформаційні ресурси використовуються для:

- забезпечення освітнього процесу;
- самостійної роботи здобувачів освіти;
- виконання індивідуальних навчальних завдань;
- підготовки курсових, кваліфікаційних та інших дослідницьких робіт;
- проведення наукових досліджень;
- розроблення навчально-методичного забезпечення;
- професійного розвитку педагогічних і науково-педагогічних працівників;
- реалізації програм академічної мобільності;
- участі у міжнародних освітніх і наукових проєктах;
- забезпечення діяльності внутрішньої системи забезпечення якості освіти.

2.4. Під час користування бібліотечними та електронними інформаційними ресурсами учасники освітнього процесу повинні забезпечувати дотримання вимог академічної доброчесності, правил бібліографічного опису джерел, етичного використання інформації, законодавства про авторське право та локальних нормативних актів Університету.

Використання інформаційних матеріалів повинно здійснюватися виключно в освітніх, наукових, навчально-методичних або інших законних цілях без

порушення прав авторів та інших правовласників.

2.5. Університет забезпечує розвиток відкритого доступу до інформаційних ресурсів шляхом використання електронної бібліотеки, інституційного репозитарію, електронного каталогу, цифрових колекцій, відкритих освітніх платформ, міжнародних інформаційних ресурсів та інших сучасних інформаційних сервісів.

Структурні підрозділи сприяють постійному оновленню інформаційних ресурсів відповідно до потреб освітніх програм, результатів наукової діяльності та розвитку цифрового освітнього середовища.

2.6. Користування бібліотечними та електронними інформаційними ресурсами організовується із застосуванням **асинхронно-синхронної моделі взаємодії**.

Асинхронний режим забезпечує цілодобовий самостійний доступ користувачів до електронної бібліотеки, інституційного репозитарію, електронного каталогу, цифрових навчальних матеріалів, методичних рекомендацій, відкритих освітніх ресурсів та інших інформаційних сервісів без необхідності одночасної взаємодії з працівниками бібліотеки.

Синхронний режим використовується для проведення бібліографічних консультацій, інформаційних вебінарів, онлайн-занять з інформаційної грамотності, консультацій щодо роботи з електронними ресурсами, міжнародними науковими базами даних, електронними бібліотеками, а також для надання оперативної інформаційної підтримки користувачам.

2.7. Для забезпечення доступу до бібліотечних та електронних інформаційних ресурсів використовуються система управління навчанням **Moodle (МУДЛ)**, офіційний вебсайт Університету, електронна бібліотека, інституційний репозитарій, електронний каталог, корпоративна електронна пошта, система електронного документообігу, хмарні сервіси, відкриті освітні платформи, міжнародні інформаційні та наукометричні бази даних (за наявності доступу), платформи відеоконференцв'язку та інші сучасні інформаційно-комунікаційні технології.

Інтеграція зазначених цифрових ресурсів забезпечує безперервність інформаційного супроводу освітнього процесу, оперативний доступ до навчальних матеріалів, підтримку наукової діяльності та ефективну взаємодію користувачів із бібліотекою.

2.8. Університет створює умови для розвитку інформаційної культури учасників освітнього процесу шляхом організації консультацій, навчальних вебінарів, інформаційних занять, презентацій нових ресурсів, підготовки методичних рекомендацій щодо пошуку, оцінювання, використання та цитування інформації, а також щодо роботи з міжнародними електронними бібліотеками й інформаційними системами.

Особлива увага приділяється розвитку цифрової грамотності, навичок роботи з електронними інформаційними ресурсами та використанню сучасних цифрових інструментів у навчальній і науковій діяльності.

2.9. В умовах дії **правового режиму воєнного стану**, надзвичайної ситуації або інших обставин, що можуть впливати на доступ до матеріально-технічної бази Університету, користування бібліотечними та електронними інформаційними

ресурсами здійснюється переважно дистанційно.

Безперервний доступ до цифрових ресурсів забезпечується незалежно від місця перебування користувачів, а консультації, інформаційний супровід, навчальні заходи та інші бібліотечні послуги надаються із використанням офіційних цифрових сервісів Університету.

2.10. Реалізація визначених цим Положенням принципів користування бібліотечними та електронними інформаційними ресурсами забезпечує ефективне функціонування цифрового інформаційного середовища Університету, підтримує якість освітнього процесу, розвиток наукової та інноваційної діяльності, академічної доброчесності й відкритої науки. Використання **асинхронно-синхронної моделі взаємодії**, системи **Moodle (МУДЛ)**, електронної бібліотеки, інституційного репозитарію та інших сучасних інформаційно-комунікаційних технологій гарантує безпечний, відкритий і безперервний доступ до інформаційних ресурсів навіть в умовах воєнного стану.

РОЗДІЛ 3. ПОРЯДОК НАДАННЯ ДОСТУПУ ДО БІБЛІОТЕЧНИХ ТА ЕЛЕКТРОННИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ

3.1. Надання доступу до бібліотечних та електронних інформаційних ресурсів Вищого навчального закладу **«Міжнародний технологічний університет «Миколаївська політехніка»** здійснюється з метою забезпечення безперервної інформаційної підтримки освітнього процесу, наукової, навчально-методичної, міжнародної та інноваційної діяльності.

Доступ організовується відповідно до принципів відкритості, рівності можливостей, академічної доброчесності, законності використання інформації, захисту авторських прав та інформаційної безпеки незалежно від форми здобуття освіти.

3.2. Право користування бібліотечними та електронними інформаційними ресурсами мають:

- здобувачі фахової передвищої та вищої освіти;
- педагогічні та науково-педагогічні працівники;
- працівники структурних підрозділів Університету;
- здобувачі освіти, які беруть участь у програмах академічної мобільності;
- учасники міжнародних освітніх і наукових проєктів;
- інші особи відповідно до рішень керівництва Університету або укладених договорів про співпрацю.

Доступ окремих категорій користувачів може визначатися рівнем їхніх повноважень та особливостями використання окремих інформаційних ресурсів.

3.3. Бібліотечне обслуговування здійснюється шляхом надання доступу до друкованого бібліотечного фонду, електронної бібліотеки, електронного каталогу, інституційного репозитарію, цифрових навчальних матеріалів, відкритих освітніх ресурсів, електронних наукових видань, інформаційних баз даних та інших ресурсів, що використовуються в освітньому процесі.

Доступ до окремих електронних ресурсів може здійснюватися за допомогою персонального облікового запису користувача або інших засобів автентифікації, визначених внутрішніми нормативними документами Університету.

3.4. Надання доступу до бібліотечних та електронних інформаційних ресурсів здійснюється відповідно до встановленого порядку після підтвердження належності користувача до відповідної категорії учасників освітнього процесу.

Університет забезпечує своєчасне інформування користувачів про порядок користування інформаційними ресурсами, зміни у правилах доступу, нові електронні сервіси, оновлення бібліотечного фонду, електронних колекцій та цифрових інформаційних ресурсів.

3.5. Доступ до електронних ресурсів забезпечується із дотриманням вимог законодавства України щодо авторського права, інтелектуальної власності, захисту інформації та персональних даних.

Користувачам забороняється передавати свої облікові дані третім особам, здійснювати несанкціоноване копіювання матеріалів, змінювати інформацію в електронних системах, використовувати ресурси в комерційних цілях без відповідного дозволу або іншим чином порушувати встановлений порядок користування інформаційними ресурсами.

3.6. Надання доступу до бібліотечних та електронних інформаційних ресурсів організовується із застосуванням **асинхронно-синхронної моделі взаємодії**.

Асинхронний режим забезпечує цілодобовий самостійний доступ користувачів до електронної бібліотеки, інституційного репозитарію, електронного каталогу, електронних навчальних курсів у системі **Moodle (МУДЛ)**, цифрових навчально-методичних матеріалів, відкритих освітніх ресурсів та інших електронних сервісів без необхідності одночасної взаємодії з працівниками бібліотеки.

Синхронний режим застосовується під час проведення бібліографічних консультацій, інформаційних вебінарів, індивідуальних консультацій, навчальних занять із розвитку інформаційної грамотності, презентацій нових інформаційних ресурсів, консультацій щодо використання міжнародних наукових баз даних та інших заходів, що потребують безпосередньої взаємодії користувачів і працівників бібліотеки.

3.7. Для забезпечення доступу до бібліотечних та електронних інформаційних ресурсів використовуються система управління навчанням **Moodle (МУДЛ)**, офіційний вебсайт Університету, електронна бібліотека, інституційний репозитарій, електронний каталог, корпоративна електронна пошта, система електронного документообігу, відкриті освітні платформи, міжнародні інформаційні та наукометричні бази даних (за наявності доступу), хмарні сервіси, платформи відеоконференцзв'язку та інші сучасні інформаційно-комунікаційні технології.

Інтеграція зазначених ресурсів забезпечує оперативний доступ до навчальних матеріалів, інформаційний супровід освітнього процесу, підтримку наукової діяльності, можливість дистанційної взаємодії та ефективне використання цифрової інфраструктури Університету.

3.8. Бібліотека забезпечує консультативну підтримку користувачів щодо пошуку інформації, використання електронного каталогу, інституційного репозитарію, міжнародних електронних бібліотек, відкритих інформаційних ресурсів, оформлення бібліографічних посилань, дотримання принципів академічної доброчесності та ефективного використання сучасних цифрових інформаційних

технологій.

Консультації можуть проводитися індивідуально або колективно в очному чи дистанційному форматі відповідно до організації освітнього процесу.

3.9. В умовах дії **правового режиму воєнного стану**, надзвичайної ситуації або інших обставин, що можуть обмежувати доступ до приміщень Університету, доступ до бібліотечних та електронних інформаційних ресурсів забезпечується переважно дистанційно.

Надання консультацій, доступ до електронної бібліотеки, інституційного репозитарію, електронного каталогу, навчальних матеріалів та інших цифрових ресурсів здійснюються незалежно від місця перебування користувачів із використанням офіційних інформаційних сервісів Університету, що дозволяє підтримувати безперервність освітнього процесу навіть за умов перебоїв електропостачання, нестабільного доступу до мережі Інтернет або вимушеного переміщення учасників освітнього процесу.

3.10. Порядок надання доступу до бібліотечних та електронних інформаційних ресурсів, визначений цим Положенням, забезпечує відкритість і доступність інформації, ефективне використання цифрової інфраструктури Університету, підтримку освітньої, наукової та інноваційної діяльності, а також розвиток цифрової компетентності учасників освітнього процесу. Використання **асинхронно-синхронної моделі взаємодії**, системи **Moodle (МУДЛ)**, електронної бібліотеки, інституційного репозитарію та інших сучасних інформаційно-комунікаційних технологій гарантує безперервний доступ до інформаційних ресурсів навіть в умовах воєнного стану.

РОЗДІЛ 4. ПРАВА, ОБОВ'ЯЗКИ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ КОРИСТУВАЧІВ

4.1. Користувачами бібліотечних та електронних інформаційних ресурсів Вищого навчального закладу **«Міжнародний технологічний університет «Миколаївська політехніка»** є здобувачі фахової передвищої та вищої освіти, педагогічні й науково-педагогічні працівники, працівники структурних підрозділів, учасники програм академічної мобільності, наукових проєктів, а також інші особи, яким надано право користування інформаційними ресурсами Університету.

Усі користувачі мають рівні можливості щодо доступу до інформаційних ресурсів відповідно до визначених правил, категорії користувача та встановленого рівня доступу.

4.2. Користувачі мають право:

- безоплатно користуватися бібліотечним фондом та електронними інформаційними ресурсами відповідно до цього Положення;
- отримувати доступ до електронної бібліотеки, інституційного репозитарію, електронного каталогу, навчально-методичних матеріалів, відкритих освітніх ресурсів та інших інформаційних сервісів Університету;
- отримувати бібліографічні, інформаційні та консультативні послуги;
- користуватися ресурсами для навчальної, наукової, дослідницької, інноваційної та професійної діяльності;

- брати участь у вебінарах, консультаціях, інформаційних заходах і тренінгах, що організовуються бібліотекою;
- подавати пропозиції щодо вдосконалення бібліотечного обслуговування та розвитку електронних інформаційних ресурсів.

4.3. Користувачі зобов'язані:

- дотримуватися вимог цього Положення та правил користування бібліотечними ресурсами;
- використовувати інформаційні ресурси виключно відповідно до законодавства України;
- дотримуватися принципів академічної доброчесності;
- поважати авторські та суміжні права;
- забезпечувати конфіденційність власних облікових даних;
- не передавати персональні засоби доступу третім особам;
- не здійснювати несанкціонованого копіювання, зміни або поширення інформації, доступ до якої обмежений;
- дбайливо ставитися до друкованих бібліотечних матеріалів та електронних ресурсів;
- повідомляти бібліотеку про виявлені технічні несправності або помилки в роботі електронних сервісів.

4.4. Бібліотека має право:

- визначати порядок користування бібліотечними та електронними інформаційними ресурсами відповідно до законодавства України;
- здійснювати облік користувачів;
- організовувати доступ до інформаційних ресурсів залежно від категорії користувача;
- проводити інформаційне та бібліографічне консультування;
- тимчасово обмежувати доступ до окремих ресурсів у разі проведення технічного обслуговування або модернізації інформаційних систем;
- вимагати від користувачів дотримання вимог цього Положення.

4.5. Працівники бібліотеки зобов'язані забезпечувати:

- якісне бібліотечно-інформаційне обслуговування;
- своєчасне надання доступу до інформаційних ресурсів;
- підтримку актуальності електронної бібліотеки, інституційного репозитарію та електронного каталогу;
- інформаційне консультування користувачів;
- дотримання вимог щодо захисту персональних даних та інформаційної безпеки;
- збереження бібліотечного фонду й електронних інформаційних ресурсів;
- постійне вдосконалення цифрових бібліотечних сервісів.

4.6. Взаємодія користувачів із бібліотекою здійснюється із застосуванням **асинхронно-синхронної моделі** організації роботи.

Асинхронний режим забезпечує самостійний цілодобовий доступ користувачів до електронної бібліотеки, інституційного репозитарію, електронного каталогу, навчальних матеріалів, цифрових колекцій та інших інформаційних ресурсів без необхідності одночасної взаємодії з працівниками бібліотеки.

Синхронний режим використовується для проведення бібліографічних консультацій, інформаційних вебінарів, навчальних занять з інформаційної грамотності, консультацій щодо використання міжнародних інформаційних ресурсів, презентацій нових електронних сервісів та інших заходів у режимі реального часу.

4.7. Для забезпечення взаємодії користувачів із бібліотекою використовуються система управління навчанням **Moodle (МУДЛ)**, офіційний вебсайт Університету, електронна бібліотека, інституційний репозитарій, електронний каталог, корпоративна електронна пошта, система електронного документообігу, хмарні сервіси, відкриті освітні платформи, міжнародні інформаційні ресурси (за наявності доступу), платформи відеоконференцз'язку та інші сучасні інформаційно-комунікаційні технології.

Використання цифрової інфраструктури забезпечує оперативне отримання інформації, дистанційне бібліотечне обслуговування, інформаційний супровід освітнього процесу та ефективну комунікацію між користувачами й бібліотекою.

4.8. В умовах дії **правового режиму воєнного стану**, надзвичайної ситуації або інших обставин, що можуть впливати на функціонування Університету, користувачі мають право отримувати всі бібліотечно-інформаційні послуги дистанційно.

Бібліотека забезпечує безперервний доступ до електронних інформаційних ресурсів, проведення онлайн-консультацій, інформаційну підтримку освітнього процесу та функціонування цифрових сервісів із використанням офіційних інформаційно-комунікаційних ресурсів Університету.

4.9. Особи, які порушують вимоги цього Положення, правила користування бібліотечними та електронними інформаційними ресурсами, законодавство України щодо авторського права, інформаційної безпеки або академічної доброчесності, несуть відповідальність відповідно до законодавства України, Статуту Університету та локальних нормативних актів.

У разі виявлення порушень бібліотека має право тимчасово обмежити доступ користувача до окремих електронних сервісів або ініціювати застосування інших заходів реагування відповідно до внутрішніх процедур Університету.

4.10. Реалізація визначених цим Положенням прав, обов'язків і відповідальності користувачів забезпечує ефективне використання бібліотечних та електронних інформаційних ресурсів, сприяє розвитку академічної культури, цифрової грамотності, відкритої науки та підтримує високу якість освітньої, наукової й інноваційної діяльності Університету. Використання **асинхронно-синхронної моделі взаємодії**, системи **Moodle (МУДЛ)**, електронної бібліотеки, інституційного репозитарію та сучасних інформаційно-комунікаційних технологій гарантує безпечне, ефективне й безперервне бібліотечно-інформаційне обслуговування навіть в умовах воєнного стану.

РОЗДІЛ 5. ОРГАНІЗАЦІЯ КОРИСТУВАННЯ РЕСУРСАМИ В ЦИФРОВОМУ ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ

5.1. Організація користування бібліотечними та електронними інформаційними ресурсами у Вищому навчальному закладі «**Міжнародний технологічний**

університет «Миколаївська політехніка» здійснюється в межах єдиного цифрового освітнього середовища, яке забезпечує інформаційну підтримку освітньої, наукової, навчально-методичної, міжнародної та інноваційної діяльності.

Цифрове освітнє середовище об'єднує бібліотечні, інформаційні та електронні ресурси Університету, забезпечуючи їх взаємодію та доступність для всіх учасників освітнього процесу незалежно від місця перебування.

5.2. Доступ до бібліотечних та електронних інформаційних ресурсів організовується через систему управління навчанням **Moodle (МУДЛ)**, офіційний вебсайт Університету, електронну бібліотеку, інституційний репозитарій, електронний каталог, систему електронного документообігу, корпоративну електронну пошту, відкриті освітні платформи, міжнародні інформаційні ресурси (за наявності доступу), хмарні сервіси та інші цифрові інформаційно-комунікаційні технології.

Інтеграція зазначених ресурсів забезпечує оперативний пошук інформації, використання електронних навчальних матеріалів, доступ до наукових публікацій, методичного забезпечення освітніх компонентів та інших цифрових сервісів.

5.3. Бібліотека забезпечує інформаційний супровід користувачів шляхом:

- надання доступу до електронних інформаційних ресурсів;
- організації бібліографічного та інформаційного консультування;
- підготовки тематичних добірок літератури;
- проведення інформаційних вебінарів і навчальних занять;
- консультування щодо використання електронної бібліотеки, інституційного репозитарію, міжнародних електронних баз даних та відкритих освітніх ресурсів;
- інформаційної підтримки освітнього процесу, наукової та інноваційної діяльності.

Усі інформаційні послуги можуть надаватися як у традиційному, так і в дистанційному форматі.

5.4. Організація користування бібліотечними та електронними інформаційними ресурсами здійснюється із застосуванням **асинхронно-синхронної моделі взаємодії**.

Асинхронний режим забезпечує цілодобовий самостійний доступ користувачів до електронної бібліотеки, інституційного репозитарію, електронного каталогу, цифрових колекцій, електронних навчальних матеріалів, відкритих освітніх ресурсів та інших інформаційних сервісів без необхідності одночасної взаємодії з працівниками бібліотеки.

Синхронний режим використовується для проведення бібліографічних консультацій, онлайн-вебінарів, інформаційних тренінгів, індивідуальних консультацій, презентацій нових інформаційних ресурсів, навчання користувачів роботі з цифровими сервісами та інших заходів у режимі реального часу.

5.5. Бібліотечні та електронні інформаційні ресурси використовуються під час реалізації освітніх програм, проведення лекційних, практичних і лабораторних занять, виконання самостійної роботи, підготовки курсових і кваліфікаційних робіт, проведення наукових досліджень, професійного розвитку педагогічних і

науково-педагогічних працівників, а також для забезпечення діяльності внутрішньої системи забезпечення якості освіти.

Матеріали електронної бібліотеки та інституційного репозитарію можуть інтегруватися до електронних навчальних курсів системи **Moodle (МУДЛ)** як рекомендовані джерела, навчально-методичні матеріали або додаткові інформаційні ресурси.

5.6. Бібліотека здійснює постійний моніторинг використання електронних інформаційних ресурсів, аналізує потреби користувачів, забезпечує актуалізацію цифрових колекцій, удосконалює інформаційні сервіси та сприяє впровадженню сучасних інформаційно-комунікаційних технологій в освітній процес.

За результатами моніторингу можуть оновлюватися електронні ресурси, удосконалюватися цифрові сервіси, розширюватися функціональні можливості електронної бібліотеки та впроваджуватися нові форми дистанційного бібліотечного обслуговування.

5.7. У цифровому освітньому середовищі забезпечується взаємодія бібліотеки з факультетом, відділенням фахової передвищої освіти, кафедрами, цикловими комісіями, Центром забезпечення якості освіти, навчально-методичною радою та іншими структурними підрозділами Університету.

Спільна діяльність спрямовується на формування сучасного інформаційного забезпечення освітніх програм, розвиток цифрових освітніх ресурсів, підтримку відкритої науки, удосконалення навчально-методичного забезпечення та підвищення якості освітнього процесу.

5.8. В умовах дії **правового режиму воєнного стану**, надзвичайної ситуації або інших обставин, що можуть впливати на діяльність Університету, користування бібліотечними та електронними інформаційними ресурсами здійснюється переважно дистанційно.

Безперервний доступ до цифрових ресурсів забезпечується незалежно від місця перебування користувачів. Консультації, інформаційний супровід, бібліографічне обслуговування, навчальні вебінари та інші бібліотечні послуги надаються із використанням офіційних цифрових сервісів Університету з урахуванням можливих перебоїв електропостачання, нестабільного доступу до мережі Інтернет та інших наслідків воєнного стану.

5.9. Організація користування ресурсами в цифровому освітньому середовищі підлягає систематичному оцінюванню. Аналізуються рівень використання електронних ресурсів, ефективність цифрових сервісів, якість інформаційного обслуговування, доступність електронних матеріалів та рівень задоволеності користувачів.

Результати аналізу використовуються для модернізації бібліотечно-інформаційної інфраструктури, удосконалення електронних сервісів, оновлення цифрових ресурсів і прийняття управлінських рішень щодо подальшого розвитку інформаційного середовища Університету.

5.10. Організація користування бібліотечними та електронними інформаційними ресурсами в цифровому освітньому середовищі забезпечує ефективну інтеграцію сучасних інформаційних технологій в освітню, наукову та інноваційну діяльність Університету. Використання **асинхронно-синхронної моделі взаємодії**, системи

Moodle (МУДЛ), електронної бібліотеки, інституційного репозитарію, електронного каталогу та інших цифрових сервісів створює умови для відкритого, безпечного і безперервного доступу до інформаційних ресурсів, підтримує високу якість освіти та забезпечує стає функціонування освітнього процесу навіть в умовах воєнного стану.

РОЗДІЛ 6. ОСОБЛИВОСТІ КОРИСТУВАННЯ БІБЛІОТЕЧНИМИ ТА ЕЛЕКТРОННИМИ ІНФОРМАЦІЙНИМИ РЕСУРСАМИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

6.1. В умовах дії **правового режиму воєнного стану** Вищий навчальний заклад **«Міжнародний технологічний університет «Миколаївська політехніка»** забезпечує безперервний доступ учасників освітнього процесу до бібліотечних та електронних інформаційних ресурсів із використанням сучасних цифрових інформаційно-комунікаційних технологій.

Організація роботи здійснюється з урахуванням вимог законодавства України, безпекової ситуації, необхідності безперервного провадження освітньої діяльності та підтримки наукової роботи незалежно від місця перебування користувачів.

6.2. У період воєнного стану основною формою інформаційно-бібліотечного обслуговування є дистанційне користування ресурсами із застосуванням **асинхронно-синхронної моделі взаємодії**.

Асинхронний режим забезпечує цілодобовий доступ користувачів до електронної бібліотеки, інституційного репозитарію, електронного каталогу, електронних навчальних курсів у системі **Moodle (МУДЛ)**, цифрових навчально-методичних матеріалів, відкритих освітніх ресурсів та інших інформаційних сервісів незалежно від часу та місця перебування.

Синхронний режим застосовується для проведення бібліографічних консультацій, онлайн-вебінарів, навчальних занять з інформаційної грамотності, презентацій нових інформаційних ресурсів, індивідуальної інформаційної підтримки користувачів, а також для оперативного вирішення питань щодо доступу до інформаційних ресурсів.

6.3. Для забезпечення дистанційного доступу використовуються система управління навчанням **Moodle (МУДЛ)**, офіційний вебсайт Університету, електронна бібліотека, інституційний репозитарій, електронний каталог, корпоративна електронна пошта, система електронного документообігу, хмарні сервіси, платформи відеоконференцзв'язку, відкриті електронні бібліотеки, міжнародні інформаційні та наукометричні бази даних (за наявності доступу) та інші цифрові інформаційно-комунікаційні ресурси.

Використання зазначених сервісів забезпечує оперативний доступ до навчальної, наукової та методичної інформації, а також підтримує безперервність освітнього процесу в дистанційному форматі.

6.4. У разі виникнення обставин, пов'язаних із воєнними діями, повітряними тривогами, перебоями електропостачання, нестабільним доступом до мережі Інтернет, пошкодженням інфраструктури або вимушеним переміщенням учасників освітнього процесу, бібліотека забезпечує функціонування альтернативних каналів доступу до інформаційних ресурсів.

За необхідності можуть змінюватися графіки проведення онлайн-консультацій, порядок інформаційного супроводу користувачів, способи отримання бібліографічної допомоги та інші організаційні процедури без обмеження права користувачів на доступ до інформації.

6.5. Працівники бібліотеки забезпечують оперативне інформування користувачів про зміни режиму роботи, доступність електронних ресурсів, проведення технічних робіт, відкриття нових електронних колекцій, організацію дистанційних консультацій та інші питання, що стосуються бібліотечно-інформаційного обслуговування.

Інформація доводиться до користувачів через офіційний вебсайт Університету, систему **Moodle (МУДЛ)**, корпоративну електронну пошту та інші офіційні цифрові канали комунікації.

6.6. Університет забезпечує належний рівень захисту бібліотечних та електронних інформаційних ресурсів шляхом регулярного резервного копіювання електронних даних, використання сучасних засобів інформаційної безпеки, контролю доступу до інформаційних систем, захисту персональних даних та підтримання працездатності цифрової інфраструктури.

У разі виникнення технічних збоїв здійснюються заходи щодо оперативного відновлення доступу до інформаційних ресурсів та мінімізації ризиків втрати інформації.

6.7. В умовах воєнного стану користувачам забезпечується можливість дистанційного використання бібліотечних та електронних інформаційних ресурсів для навчальної, наукової, міжнародної, дослідницької та інноваційної діяльності.

Електронні матеріали можуть використовуватися під час проведення навчальних занять, виконання самостійної роботи, підготовки курсових і кваліфікаційних робіт, участі у конференціях, виконання наукових досліджень, реалізації програм академічної мобільності та професійного розвитку педагогічних і науково-педагогічних працівників.

6.8. Документи, пов'язані з користуванням бібліотечними ресурсами, наданням консультацій, електронною реєстрацією користувачів, інформаційною взаємодією та іншими бібліотечними процесами, можуть створюватися, погоджуватися, передаватися та зберігатися в електронній формі із використанням системи електронного документообігу, корпоративної електронної пошти, системи **Moodle (МУДЛ)** та інших офіційних цифрових ресурсів Університету.

6.9. Організація користування бібліотечними та електронними інформаційними ресурсами в умовах воєнного стану підлягає постійному моніторингу. Оцінюється доступність інформаційних ресурсів, ефективність електронних сервісів, якість дистанційного бібліотечного обслуговування, рівень використання цифрових ресурсів та задоволеність користувачів.

Результати моніторингу використовуються для вдосконалення інформаційної інфраструктури, розвитку цифрових бібліотечних сервісів, оновлення електронних ресурсів та прийняття управлінських рішень щодо підвищення якості інформаційного забезпечення освітнього процесу.

6.10. Організація користування бібліотечними та електронними інформаційними ресурсами в умовах **воєнного стану** забезпечує безперервний інформаційний

супровід освітньої, наукової та інноваційної діяльності Університету, підтримує дистанційне навчання та відкритий доступ до сучасних інформаційних ресурсів. Використання **асинхронно-синхронної моделі взаємодії**, системи **Moodle (МУДЛ)**, електронної бібліотеки, інституційного репозитарію, електронного каталогу, електронного документообігу та інших цифрових інформаційно-комунікаційних технологій забезпечує стабільне функціонування бібліотечно-інформаційного середовища, його доступність і ефективність навіть за умов воєнного стану.

РОЗДІЛ 7. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

7.1. Це Положення набирає чинності з дня його затвердження Вченою радою Вищого навчального закладу **«Міжнародний технологічний університет «Миколаївська політехніка»** та введення в дію наказом ректора (в.о. ректора), якщо інше не передбачено рішенням Вченої ради.

Вимоги цього Положення є обов'язковими для виконання всіма структурними підрозділами Університету, працівниками бібліотеки, педагогічними та науково-педагогічними працівниками, здобувачами освіти та іншими користувачами бібліотечних і електронних інформаційних ресурсів.

7.2. Порядок користування бібліотечними та електронними інформаційними ресурсами здійснюється відповідно до Конституції України, Законів України **«Про освіту»**, **«Про вищу освіту»**, **«Про фахову передвищу освіту»**, **«Про бібліотеки і бібліотечну справу»**, **«Про інформацію»**, **«Про авторське право і суміжні права»**, **«Про захист персональних даних»**, інших нормативно-правових актів України, Статуту Університету, Стратегії розвитку Університету, цього Положення та інших локальних нормативних документів Університету.

У разі внесення змін до законодавства України окремі положення цього документа застосовуються в частині, що не суперечить чинному законодавству, до внесення відповідних змін або затвердження нової редакції Положення.

7.3. Загальне керівництво організацією бібліотечного та інформаційного забезпечення здійснює ректор (в.о. ректора) Університету. Координацію діяльності забезпечують бібліотека, Центр забезпечення якості освіти, навчально-методична рада, техніко-економічний факультет, відділення фахової передвищої освіти, кафедри, циклові комісії та інші структурні підрозділи відповідно до їх компетенції.

Структурні підрозділи сприяють розвитку бібліотечних та електронних інформаційних ресурсів, забезпечують їх використання під час реалізації освітніх програм, організовують взаємодію з бібліотекою та беруть участь у вдосконаленні цифрового інформаційного середовища Університету.

7.4. Зміни та доповнення до цього Положення можуть ініціюватися ректором (в.о. ректора), Вченою радою, Центром забезпечення якості освіти, навчально-методичною радою, бібліотекою, керівниками структурних підрозділів, кафедрами, цикловими комісіями, педагогічними та науково-педагогічними працівниками, органами студентського самоврядування або іншими учасниками освітнього процесу.

Усі зміни затверджуються рішенням Вченої ради Університету та вводяться в дію

наказом ректора (в.о. ректора).

7.5. Документи, пов'язані з бібліотечним обслуговуванням, електронною реєстрацією користувачів, організацією доступу до інформаційних ресурсів, бібліографічним консультуванням, використанням електронних сервісів та взаємодією структурних підрозділів, можуть створюватися, погоджуватися, передаватися та зберігатися у паперовій або електронній формі відповідно до вимог законодавства України.

Для організації електронної взаємодії використовуються система електронного документообігу, корпоративна електронна пошта, система **Moodle (МУДЛ)**, електронна бібліотека, інституційний репозитарій, електронний каталог та інші офіційні цифрові сервіси Університету.

7.6. Усі користувачі бібліотечних та електронних інформаційних ресурсів зобов'язані дотримуватися вимог академічної доброчесності, законодавства України про авторське право, правил використання інформаційних ресурсів, вимог інформаційної безпеки та захисту персональних даних.

Особи, які порушують вимоги цього Положення або неправомірно використовують бібліотечні чи електронні інформаційні ресурси, несуть відповідальність відповідно до законодавства України, Статуту Університету та локальних нормативних актів.

7.7. У період дії **правового режиму воєнного стану**, надзвичайної ситуації або інших обставин, що можуть впливати на діяльність Університету, бібліотечне та інформаційне обслуговування здійснюється переважно із використанням дистанційних цифрових технологій.

Доступ до електронної бібліотеки, інституційного репозитарію, електронного каталогу, електронних навчальних матеріалів, проведення консультацій, інформаційний супровід користувачів та інші бібліотечні послуги забезпечуються незалежно від місця перебування учасників освітнього процесу із застосуванням офіційних цифрових ресурсів Університету.

7.8. Перегляд цього Положення здійснюється не рідше одного разу на **п'ять років**, а також у разі:

- внесення змін до законодавства України;
- зміни Статуту або Стратегії розвитку Університету;
- удосконалення внутрішньої системи забезпечення якості освіти;
- розвитку бібліотечної та цифрової інфраструктури;
- впровадження нових інформаційно-комунікаційних технологій;
- зміни організації освітнього процесу;
- прийняття відповідного рішення Вченою радою Університету.

7.9. Контроль за виконанням цього Положення здійснюється шляхом аналізу ефективності використання бібліотечних та електронних інформаційних ресурсів, рівня доступності інформаційних сервісів, якості бібліотечного обслуговування, розвитку цифрового освітнього середовища, задоволеності користувачів та інших показників внутрішньої системи забезпечення якості освіти.

Результати аналізу враховуються під час оновлення бібліотечного фонду, розвитку електронної бібліотеки, удосконалення цифрових сервісів, модернізації інформаційної інфраструктури та планування подальшого розвитку бібліотечно-

інформаційного забезпечення Університету.

7.10. Реалізація цього Положення забезпечує сучасну організацію користування бібліотечними та електронними інформаційними ресурсами, сприяє розвитку цифрового освітнього середовища, академічної доброчесності, інформаційної культури, відкритої науки та підвищенню якості освітньої, наукової й інноваційної діяльності Університету. Використання **асинхронно-синхронної моделі взаємодії**, системи **Moodle (МУДЛ)**, електронної бібліотеки, інституційного репозитарію, електронного каталогу, електронного документообігу та сучасних інформаційно-комунікаційних технологій гарантує безпечний, відкритий і безперервний доступ до інформаційних ресурсів та стабільне функціонування бібліотечно-інформаційної системи навіть в умовах воєнного стану.